

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Με αφορμή τα σχέδια νόμου για την έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων

27 Φεβρουαρίου 2018

Καλούμε τα μέλη της Βουλής των Ελλήνων να καταψηφίσουν τα νομοσχέδια του Υπουργείου Περιβάλλοντος για την παραχώρηση δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη «Θαλάσσια περιοχή 2, Ιόνιο Πέλαγος» και στις χερσαίες περιοχές «Άρτα-Πρέβεζα», «Αιτωλοακαρνανία» και «ΒΔ Πελοπόννησος», καθώς εγκλωβίζουν τη χώρα σε ένα εξαιρετικά ρυπογόνο και επικίνδυνο για ανθρώπους και περιβάλλον μοντέλο ανάπτυξης. Με τις συμβάσεις που βρίσκονται ενώπιόν σας, ένα μεγάλο τμήμα της έκτασης της χώρας, τόσο χερσαίας όσο και θαλάσσιας, δεσμεύεται από τις παραχωρήσεις.

Η εξόρυξη ορυκτών καυσίμων οδηγεί σε οικονομικό μαρασμό τις τοπικές οικονομίες. Σε αντίθεση με κάποιες αδιευκρίνιστες εκτιμήσεις που επικαλούνται με ευκολία οι αιτιολογικές εκθέσεις και οι στρατηγικές εκτιμήσεις που έχουν προηγηθεί, η εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στην πραγματικότητα μονοπωλεί την οικονομική ζωή των περιοχών αυτών, δημιουργεί σχέση εξάρτησης από τις δραστηριότητες που πλαισιώνουν την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων, συγκρούεται με υφιστάμενες δραστηριότητες (όπως ο τουρισμός) και υπονομεύει κάθε προοπτική για ζωντανές, καινοτόμες, ευπροσάρμοστες, ανθεκτικές και υγιείς τοπικές οικονομίες. Είναι χαρακτηριστικό πιο προχωρημένες συμβάσεις, όπως αυτή της περιοχής «Ιωαννίνων», προκαλούν ήδη έντονες τοπικές αντιδράσεις στην υλοποίηση του προγράμματος, το οποίο μάλιστα έχει ξεκινήσει χωρίς καμία ουσιαστική διαβούλευση και ενημέρωση των κατοίκων.

Ειδικά οι συμβάσεις που έχουν τεθεί στην κρίση της Βουλής των Ελλήνων,

- Επιτρέπουν την έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων μέσα σε πολύτιμους βιοτόπους του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών. Είναι δυνατόν μέσα σε εθνικά πάρκα και περιοχές του Δικτύου Natura 2000 να ισχύουν δεκάδες ρυθμίσεις δραστηριοτήτων, αλλά να μην απαγορεύεται η εξαιρετικά επικίνδυνη εξόρυξη υδρογονανθράκων;
- Επιτρέπουν χωρίς καν να περιορίζουν την υδραυλική ρωγμάτωση (fracking) για την εξόρυξη σχιστολιθικού αερίου (shale gas) και βιτουμινούχων σχιστόλιθων (shale oil). Παρά την έγγραφη απάντηση του Γενικού Γραμματέα Ενέργειας προς τις οργανώσεις μας ότι «το ζήτημα fracking [στην Ήπειρο] δεν υπάρχει ως πραγματικό ενδεχόμενο», καθώς δεν υπάρχουν «οι τεχνικές προϋποθέσεις», εντούτοις η αλήθεια είναι μια: στην Ελλάδα, το fracking δεν απαγορεύεται ρητά, ούτε καν σε προστατευόμενες περιοχές.
- Δεν προβλέπουν τη στοιχειώδη υποχρέωση υποβολής της φάσης των σεισμικών ερευνών σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ούτε καν εντός περιοχών Natura 2000. Είναι προφανές πως στόχος είναι η έρευνα και εκμετάλλευση με το μικρότερο κόστος για τις εταιρείες εξόρυξης, ακόμα και μέσα σε προστατευόμενες περιοχές.
- Διαιωνίζουν το καθεστώς αδιαφάνειας στον κλάδο των εξορύξεων, καθώς δεν προβλέπουν καν τη δημοσιοποίηση των Good Oilfield Practices, στις οποίες οι συμβάσεις παραπέμπουν συνέχεια.
- Δεν προβλέπουν τίποτα απολύτως για τη διασφάλιση ενός ελάχιστου επιπέδου κοινωνικής εποπτείας της εξαιρετικά επικίνδυνης αυτής δραστηριότητας με ευρεία συμμετοχική διαδικασία.
- Δεν υπάρχει η παραμικρή εποπτεία: οι αιτιολογικές εκθέσεις ομολογούν ανερευθρίαστα ότι ο εποπτευόμενος (Μισθωτής) «θα υποχρεούνται στην καταβολή συγκεκριμένου ποσού ετησίως, για την εκπαίδευση και κατάρτιση στελεχιακού δυναμικού» των εποπτευόμενων φορέων του (Δημοσίου/ΕΔΕΥ).
- Δεν δίνουν καμία εικόνα οικονομικής ωφέλειας για τη χώρα. Εκτός από την πρωτοφανή και σαρωτική διακινδύνευση σημαντικών φυσικών περιοχών και πολύτιμων πόρων που αποτελούν περιουσία με διαγενεακή αξία, τα οικονομικά των συμβάσεων δίνουν μια εικόνα αμφίβολων εσόδων για τον κρατικό προϋπολογισμό, τα οποία εξαρτώνται από το εισόδημα και τα κέρδη του μισθωτή.¹

¹ Όπως αναφέρει η έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για το νομοσχέδιο που αφορά τη θαλάσσια περιοχή 2 του Ιονίου, επί του κρατικού προϋπολογισμού προκύπτει «απώλεια δημοσίων εσόδων, από τις παρεχόμενες στον Μισθωτή ή σε κάθε

GREENPEACE

- Δεν δίνουν καμία απολύτως εικόνα των οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων στις ίδιες περιοχές, οι οποίες θίγονται σοβαρά από την εξόρυξη υδρογονανθράκων. Οι πολύ φτωχής ποιότητας στρατηγικές μελέτες των συμβάσεων παραχώρησης που έχουν ήδη εγκριθεί αναφέρουν ανερευθρίαστα ότι χωρίς εξορύξεις οι περιοχές αυτές μπορεί εμφανίσουν αύξηση των ψυχολογικών διαταραχών και κατανάλωση αλκοόλ. Το πόσο σοβαρές είναι τέτοιες δηλώσεις που προφανώς στερούνται επιστημονικής βάσης αφήνεται στην προσωπική κρίση του καθενός. Αλήθεια όμως, στην πολύ σοβαρή περίπτωση ατυχήματος, πώς υπολογίζεται η επίδραση της καταστροφής στα εισοδήματα και στις τοπικές οικονομίες;

Τα ορυκτά καύσιμα αποτελούν την κύρια αιτία πρόκλησης της κλιματικής κρίσης που εξελίσσεται και επηρεάζει σχεδόν κάθε γωνιά του πλανήτη. Ο περιορισμός της αύξησης της θερμοκρασίας στον 1,5°C, όπως αναφέρεται στη Συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα απαιτεί μία άνευ προηγουμένου παγκόσμια προσπάθεια και αποτελεί ύψιστη ευθύνη απέναντι στις επόμενες γενιές. Η κύρωση των συμβάσεων μίσθωσης θα τοποθετήσει το ελληνικό κοινοβούλιο στη λάθος μεριά της ιστορίας.

Περισσότερες πληροφορίες:

Θεοδότα Νάντσου, επικεφαλής πολιτικής, WWF Ελλάς, tnantsou@wwf.gr
Δημήτρης Ιμπραήμ, διευθυντής εκστρατειών, Greenpeace, dimitris.ibrahim@greenpeace.org

Συμμισθωτή φορολογικές απαλλαγές των πράξεων παραχώρησης των δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων, καθώς και των παραγόμενων Υδρογονανθράκων, των συναπτόμενων συμβάσεων και των δανειακών συμβάσεων».